

Madarak és fák napja - 2020. május 10.

*„Fa nélkül egy fillért sem ér a táj,
S üres a fa, ha nincs rajta madár.
Én azt hiszem, nem kelne föl a nap,
Ha nem lennének fák és madarak.”*

- Horváth Imre

Korcsoport: általános iskola 2. osztály (7-8 évesek)

A foglalkozás célja: Egy kreatív megközelítésben észrevetetni a gyermekekkel a fák, a madarak szépségét. Kommunikációs készségeiket, s képzeletüket is fejlesztjük ebben a témában. Második osztályban inkább a madarakon volt jelen esetben a fókusz. A gyermek ösztönös szeretetének erősítése a természet iránt. Empátia fejlesztése.

Tervezett idő: 40 perc + kézműves foglalkozás

Szükséges eszközök: számítógép internet hozzáféréssel, hangszóró, színes lapok, filctoll, olló, stift ragasztó, kör sablon – vagy széles cellux ragasztószalag – kisebb tányér (a kör forma a lényeg, amit körbe lehet rajzolni, legyen kisebb-nagyobb)

1. Találós kérdés:

Tavasszal kap levelet,
s ősszel küld csak választ,
de nem egyet, nem is kettőt,
hanem sok-sok százat.

- a -

2. **Mi jut eszedbe, ha meghallod a szót: fa?** (madarak élőhelye, búvóhely, gyümölcs terem rajta, fontos a levegő miatt, stb.) **Mik azok a fák, egyáltalán? Erdő Ernő bácsi segít Neked:**

Milyen fafajtákat ismersz? Van-e kedvenc fád? Ha igen, melyik? 😊
(dió, cseresznye, fenyő, barack, szilva, platán, tölgy, bükk, stb.)

3. Szuper! 😊 A fák nagyon fontosak számunkra, nemcsak az élető oxigén miatt, ami a levegőben van, hanem bizony a madarak is szeretnek rajta üldögelni, fészkelni, csiripelni. Egy külön napot hoztak létre az összes madárnak és az összes fának. A Madarak és fák napja minden év május 10-én van. Az első ilyen több, mint 100 évvel ezelőtt volt, 1902-ben. Chernel István rendezte meg. 4 évvel később, Herman Ottó közreműködésével már minden iskolában megünnepezték ezt a napot.

4. Állj fel! Mondd el ezt a mondókát háromszor! Az első sort halkan, és lábujjhegyen járs közben! A második sort középhangerővel, rendesen sétálva, majd a harmadik sornál trappolj, és hangosan mondd! Hajrá-hajrá! 😊

Sim sum, fúj a szél, ez a kis fa jaj de fél.
Minden ága megremeg, a levele leperreg.
Ej, haj, semmi baj, újra zöldül majd a gally.

5. Rakd ki ezt a puzzle-t szüleid segítségével! Mindig a keretét rakd ki először, aztán jöhet a kép belseje! Ez lesz a Te mesefád. 😊 Mik vannak a fa ágain?

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=02c95cdea0d9>

6. Szeretnék egy **mesét olvasni** Neked. Hallgasd szeretettel:

Boldizsár Ildikó: Mi a madárboldogság?

Volt idő, amikor a madarak még nagy becsületnek örvendtek, bármilyen volt is a formájuk vagy a színük. Azokban a régi időkben a rét, a nádas és a mocsár valóságos dajkája volt az égi szárnyasoknak. Tavaszra kelve zengett az erdő, a berek, a csallit a sok girigolástól, csirikolástól, krúgatástól és csárogástól. A madarak mindenütt otthonra és terített asztalra találtak: a pusztá földön, a partok szakadékaiban, a bokrok sűrűjében és a százéves fák odvaiban. Minden madár tudta, mi a madárboldogság, csak azt nem tudták, hogy vigyázni is kell rá.

Történt egyszer, hogy a madárboldogság örökre odalett. Békétlenség költözött a madarak szívébe, s többé nem volt olyan nap, hogy össze ne vesztek volna valamin. Hol azon vitatkoztak, melyikük a legszebb, hol azon, ki a legokosabb, még azon is perlekedtek, ki hová építse a fészket. Összevesztek a feladatokon, és küldözgették egymást fától fáig, búzakalásztól búzakalászig, kukactól kukacig. Végül már senki nem emlékezett azokra a hajdanvolt napokra, amikor minden madár csiripolva ébredt, és csiripolva aludt el. A Madarak Királya is tehetetlen volt, nem tudta összetartani népét. Elindult hát, hogy tanácsot kérjen valakitől, maga sem tudta, kitől. Átröpült kilenc hegyen, kilenc folyón és kilenc tengeren, de senkit nem talált, aki segített volna neki. Akkor megint átröpült kilenc hegyet, kilenc folyót és kilenc tengert, és rálelt egy öreg madárra, akit soha nem látott azelőtt.

- Én a Madarak Királya vagyok - szólította meg —, de téged még sohasem láttalak.

- Milyen király vagy te, hogy nem tudsz rólam? - kérdezte a madár.

A király mérges lett:

- Sosem jöttél el hozzám! Hogyan is tarthatnálak számon?

A madár nyugodtan válaszolt:

- Az igazi király figyelmét semmi sem kerüli el. Tudnia kell mindenről és mindenkiről, s ha valaki nem megy el hozzá, neki kell felkeresnie.

- Igazad van - csillapodott le a Madarak Királya. - Eljöttem hozzád, hogy megismerjelek, és hírt vigyek rólad a többi madárnak.

- Én a Világvégi Gubbasztó Madár vagyok, és azért gubbasztok itt, hogy útbaigazítsam az erre járókat.

- Hát még innen is vezet út tovább?

- Ha átröpülsz kilenc hegyen, kilenc folyón és kilenc tengeren, a Világvégi Orvosságos Madárhoz érsz. Többet nem mondhatok.

Azzal a madár lecsukta a szemét, és semmiféle szölongatásra nem mozdult többé. Akkor a király megigazította fején kicsi koronáját, és megint átröpült kilenc hegyen, kilenc folyón és kilenc tengeren. Ott találta a Világvégi Orvosságos Madarat.

- Jó napot, Világvégi Orvosságos Madár! - köszöntötte.

- Üdvözöllek, Madarak Királya. Bízom benne, hogy egyszer meglátogatsz.

- Ha tudtam volna a létezésedről, előbb jöttem volna.

A segítségedet kérem.

- Talán beteg vagy?

- Nem éppen...

- Akkor az alattvalóid közül beteg valaki?

- Nem, dehogyis...

- Ó, akkor én nem tudok segíteni neked. Én azért vagyok itt, hogy meggyógyítsam a beteg madarakat, összeillesszem a törött szárnyakat és lábakat. Rajtad csak a Világvégi Eszes Madár segíthet.

- És hol találom meg ezt a madarat?

- El kell röpkönnöd a Holdig, és a Holdtól a kilencedik csillag - az az ő otthona.

A Madarak Királya megrettent. Hogyan is tudna ő elröpkönni a Holdig? Hiszen nincs olyan madár, aki odáig eljutna! Már majdnem visszafordult, amikor a Világvégi Orvosságos Madár így szólt hozzá:

- Vissza ne fordulj, Madarak Királya! Ha idehívod a Holdbéli Madarat, elvisz téged a hátán.

- Hogyan hívhatnám ide?

- Te vagy a király, neked kell tudnod!

- Megpróbálhatom. - A király kiterjesztette szárnyát. - Én, a Madarak Királya, azt parancsolom neked, te Holdbéli Madár, hogy röpködj ide azonnal, és vigyél engem a kilencedik csillagig.

Semmi nem történt. Meg sem mozdult a levegő.

- Próbálkozz talán másképp! Hátha a parancsszónak nem engedelmeskedik - mondta az Orvosságos Madár.

- Holdbéli Madár, hallasz engem? - kiáltotta a király. - Én, a Madarak Királya, nagy bajba jutottam. Csak te segíthetsz rajtam. Kérlek, vigyél el engem a Világvégi Eszes Madárhoz!

Alighogy kimondta, felszikrázott a Hold, és kivált belőle egy hatalmas madár, aki röptében úgy ragyogott, mint valami drágakő. Szó nélkül kapta hátára királyát, és meg sem állt vele a kilencedik csillagig. Ott letette, és már repült is tovább.

- Köszönöm! - kiáltott utána a Madarak Királya. - Ha az én uralkodásomnak egyszer vége szakad, téged teszek meg utódomnak!

De a madár mintha meg sem hallotta volna.

A Madarak Királya körülnézett a csillagon. Kietlen vidék volt ez, amolyan világvégi hely, ahonnan nem vezetnek utak sehová. A csillag közepén akkora madár állt, hogy kiterjesztett szárnya a csillag szélét súrolta.

- Tudom, miért jöttél, Madarak Királya - szólalt meg. - Rendet szeretnél teremteni a madarak között.

- Te vagy hát a Világvégi Eszes Madár? - álmélkodott a király. - Sosem gondoltam volna, hogy létezik akkora madár is, mint amekkora te vagy.

- Látod, utad során négy olyan madárral is találkozta, akiket azelőtt nem ismertél, pedig azt hitted, hogy minden madarat ismersz már. De ismered-e valóban mindet? És vajon ismered-e azokat, akiket magukra hagytál? Menj vissza, és gondoskodj róluk!

- De hát miért perlekednek folyton egymással? És miért olyan boldogtalan mindegyik?

- A legnagyobb baj az, hogy magad köré gyűjtöttél minden madarat. Olyan sokan vannak már körülötted, hogy nincs elég helyük szabadon próbálgatni a szárnyukat. Intézd úgy, hogy ezentúl a világon mindenütt legyen madár! Kerüljön mindenhová a szépekből is, a csúnyákból is, a tarkákból és az egyszínűekből is!

- Nem könnyű feladat - sóhajtott a király. - Ugyan miért küldeném el magam mellől az egyiket, s miért tartanám ott a másikat?

- Nem büntetésből kell őket elküldened, és nem jutalomból kell őket magad mellett tartanod! - mondta az Eszes Madár.

- Hanem? Talán kérdezzem meg őket, hogy ki hova vágyik? Vagy találjam ki én, melyikük hova való?

- Te vagy a király! - dörrent rá a Világvégi Eszes Madár, és többet nem is volt hajlandó mondani.

A Madarak Királya álldogált még egy kicsit előtte, aztán becsukta szemét, elrugaszkodott a kilencedik csillagtól, és zuhanni kezdett lefelé. Zuhant, zuhant, egészen addig, amíg palotája kertjébe nem ért. Ott kinyitotta a szemét, és rögvessz összetrillázta az ég madarait. Amikor mindannyian megérkeztek, a király alaposan megvizsgálta szárnyukat, csőrüket, karmukat, tollukat, röptésük ívét és hangjuk csengését, majd három részre osztotta őket.

Végül így szólt hozzájuk:

- Azért, hogy ne legyen örökös perpatvar az udvaromban, szétválogatlak benneteket.

Az első csapathoz fordult:

- A ti szárnyatok gyenge, ezért ti mindig körülöttem lesztek. Télen-nyáron ez a vidék lesz az otthonotok.

A második csapathoz lépett:

- A ti szárnyatok erős. Ti költöző madarak lesztek. Ha beáll a tél, melegebb vidékre költöztök. Ti pedig - mutatott a harmadik csapatra - csak téli vendégek lehettek nálunk. A tollatok vastag, ezért benneteket küldelek hidegebb vidékekre, ahonnan csak akkor jöhettek vissza, ha ott már kibíráhatatlan a tél. Nektek, északi vándoroknak, a mi telünk tavasz lesz ezután.

Óriási hangzavar támadt a madarak között. Mindegyik a másik csapatba akart kerülni, s nem abba, amelybe a Madarak Királya jelölte őket. Kérték uralkodójukat, hogy legalább a barátokat ne válassza szét. De a király azt mondta nekik:

- Nem küldhetek egy madarat sem olyan helyre, ahol bizonyosan elpusztulna, ezért akár a legjobb barátokat is el kell választanom egymástól. De megígérem, hogy az év egy részét minden madár újra együtt töltheti. Ez az utolsó szavam.

A madaraknak nem volt mit tenniük. Úgy cselekedtek, ahogy királyuk parancsolta. Így történt, hogy a világ minden tájára került a szép és a csúnya, a színes és az egyszínű madarakból. A madaraknak többé nem jutott idejük a veszekedésre. Ha olykor-olykor összegyűltek a király udvarában, alig győzték végighallgatni egymás történeteit. Megtanulták, hogy bárhol élnek is, mindannyian egyformán fontosak, hisz legsivárabb mégiscsak az a táj, ahol egyetlen madár szárnya sem rebben.

7. Szókereső:

Keresd meg szavainkat, melyeket elrejtettünk neked sok-sok betű közé! Szülők segíthetnek! 😊

<https://learningapps.org/11116067>

8. Beszélgetés:

- Csukd be a szemed, s **képzeld el, hogy egy madár vagy! Milyen színű lenne a tollbundád? Milyen a tapintása?**
- **Milyen hangon énekelni?** Nyisd ki mesehalló füledet, s képzeld el!
- **Mit ennél madárként?** 😊 Érzed a napraforgómag ízét?
- Képzeld el, hogy **tudsz repülni! Milyen érzés?** 😊 Könnyen megy? 😊
- **Mi tetszett a legjobban, a mesében?** 😊
- Szerinted jól cselekedett a király, amikor szétválasztotta a madarakat egymástól? Egyetértesz döntésével?
- **Mi számodra a mese tanulsága?** 😊

9. Kíváncsi vagy arra, miért énekelnek a madarak?

Nézd meg Erdő Ernő bácsi ezen részét!

10. Zenehallgatás:

Rengeteg vers szól a madarokról. A mi kedvencünket szeretnénk Neked megmutatni, még hozzá egy könnyed zenei feldolgozásban. Hallgasd szeretettel!

11. Kézműves feladat:

Készítsd el saját kismadarad! Mintát is rajzolhatsz rá díszítésként! 😊

Légy kreatív! 😊 Kész munkádat fotózd le és küldd el a szily.pedasszisztensek@gmail.com email címre névvel, s osztállyal ellátva!

Köszönjük! 😊

